

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) โดยในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN CHARTER) มาตราที่ 34 ระบุให้ใช้ภาษาทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ (The working language of ASEAN shall be English) ซึ่งประชาชนใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้ภาษาอังกฤษนอกเหนือจากการใช้ภาษาประจำชาติหรือของตนเอง “ภาษาอังกฤษ” จึงนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารทุก ๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2555, หน้า 20) เมื่อพิจารณาถึงทักษะภาษาอังกฤษของกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า ไทยอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง จากการจัดอันดับของ IMD World Competitive Yearbook (International Institute for Management Development, 2011) พบว่า ในกลุ่มประเทศอาเซียน สิงคโปร์มีระดับทักษะภาษาอังกฤษสูงสุด รองลงมาคือฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ซึ่งดัชนีดังกล่าวสอดคล้องกับการจัดอันดับของสถาบัน EF Education First ได้เผยแพร่ค่าดัชนีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษในปี 2554 (EF English Proficiency Index: EF EPI) โดยแบ่งกลุ่มประเทศที่มีทักษะภาษาอังกฤษ ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง ระดับต่ำ และระดับต่ำมาก และผลการจัดอันดับพบว่า ประเทศไทยถูกจัดอยู่ใน “ระดับต่ำมาก” นอกจากนี้จากการเก็บข้อมูลคะแนนทักษะภาษาอังกฤษจากการสอบ TOEFL (ศรียกักร์ เมฆวัชชัยกุล, 2556) ของบัณฑิตจากกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่า สิงคโปร์ กับฟิลิปปินส์ เป็นสองชาติที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 550 มาเลเซีย อินโดนีเซีย พม่า เวียดนาม และกัมพูชา ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 500 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยของบัณฑิตไทยได้ต่ำกว่า 500 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับบัณฑิตจากประเทศลาว แสดงให้เห็นว่า คนไทยยังมีปัญหาในทักษะภาษาอังกฤษจริง ๆ ซึ่งก็เป็นประเด็นที่กังวลกันมากในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (กิตติ ประเสริฐสุข, 2555)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศทุกช่วงชั้น เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นรากฐานและเตรียมความพร้อมในการเรียนของเยาวชนรุ่นใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์

กว้างไกล สามารถพัฒนาความคิดและมองโลกกว้างขึ้น โดยมีความคาดหวังว่าเมื่อนักเรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม ดังนั้นจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จะให้ผลดีนั้นผู้เรียนต้องมีความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียน อันเป็นทักษะในการแสดงออกทางภาษา ซึ่งในบรรดาทักษะทั้ง 4 นี้ นับได้ว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ต้องได้รับการเน้นและถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำคัญที่สุดเพื่อความสำเร็จในชีวิตการเรียนการศึกษาและการประกอบอาชีพอีกหลายอย่าง ซึ่งในชีวิตคนเรานั้นทุกอาชีพไม่สามารถหลีกเลี่ยงการอ่านได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่ต้องสร้างความพร้อมก่อนที่จะนำทักษะการอ่านภาษาอังกฤษไปใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 1 - 3) อย่างไรก็ตามถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจ แสดงว่ายังไม่ใช่การอ่านที่แท้จริงเป็นเพียงการเห็นตัวหนังสือที่ไม่ได้สื่อความหมาย เพราะผู้อ่านไม่สามารถจดจำหรืออ้างอิงเรื่องราวที่อ่านได้ จับใจความสำคัญไม่ได้ สรุปลงความเห็นไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังไม่สามารถใช้วิจารณ์ญาณไตร่ตรองข้อสรุปของผู้เขียนได้อย่างเป็นระบบ รวมถึงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ที่มีอยู่เดิมได้ ซึ่งการที่ผู้อ่านจะสามารถจับประเด็นสำคัญได้นั้นต้องมาจากการเข้าใจเนื้อเรื่องหลัก การลำดับเหตุการณ์และความคิดได้อย่างถูกต้อง มีความรู้คำศัพท์มากและสามารถนำเอาบริบทต่าง ๆ ที่อยู่รอบท่อนไปรวมกับความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวที่มีอยู่เดิมมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าใจความนึกคิดของผู้เขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ตัวอย่างเช่น ทุกครั้งที่อ่านบทอ่านที่เป็นภาษาอังกฤษก็ต้องอ่านย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายก่อนเสมอ และพยายามเดาคาเหตุการณ์หรือพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าว่ารายละเอียดต่อ ๆ ไปของบทอ่านควรจะเป็นอย่างไรสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือตัวอย่างของขั้นตอนการอ่านที่มีประสิทธิภาพ (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548, หน้า 9 - 17)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า เมื่อนักเรียนอ่านภาษาอังกฤษแล้วไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ส่วนใหญ่จึงต้องเปิดพจนานุกรมและจดคำแปลไว้เต็มกระดาน ซึ่งบางครั้งก็ยังไม่ทราบว่าตนเองกำลังอ่านเรื่องอะไรอยู่ ประกอบกับการอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดและความสามารถเพื่อทำความเข้าใจในสารที่สื่อออกมาในรูปของการเขียน กล่าวคือ ผู้อ่านกับผู้เขียนจะต้องสื่อความหมายซึ่งกันและกันโดยใช้ข้อความที่เป็นสื่อ

(จุฬาภรณ์ กิตติอุดมพร, 2548, หน้า 3) ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถที่จะเข้าใจและตีความสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ประกอบกับต้องอาศัยการคิดเข้ามาช่วยในการอ่านด้วย เพราะการคิดเป็นการรวบรวมจัดระบบข้อมูล และประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดเป็นรูปร่างหรือมโนภาพที่เป็นเรื่องราวขึ้นในใจ และสื่อสารออกมาโดยใช้คำพูดหรือแสดงออก จากเหตุผลเหล่านี้ทำให้เห็นว่าการสอนคิดเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคคลมีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นนักการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องของการพัฒนาผู้เรียนได้ฝึกคิดและสร้างกระบวนการคิดอยู่ตลอดเวลา เพราะการคิดเป็นกระบวนการทางปัญญาที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และมักจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมออย่างไม่มีขอบเขตจำกัด (กัญญาภัก มุลศรีแก้ว, 2553, หน้า 1) ดังนั้นการสอนเพื่อพัฒนาการคิดเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพราะการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในยุคที่โลกกำลังเจริญก้าวหน้า สภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป เป็นสังคมแห่งการพัฒนาข่าวสารข้อมูล และความสามารถในการคิดควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนภายในสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยเริ่มจากความสามารถพื้นฐานในการคิดที่เรียกว่า ทักษะการคิด แล้วเพิ่มความซับซ้อนขึ้นโดยการฝึกลักษณะการคิดและกระบวนการคิดตามลำดับ (ทิตินา แคมณี และคณะ, 2544, หน้า 45) โดยเฉพาะการคิดรวบยอด เป็นกระบวนการทางสมองที่ทำหน้าที่จัดประเภทสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยความเหมือนหรือความแตกต่าง รวมไปถึงการประมวลและแปลความหมายข้อมูลที่เกิดจากประสบการณ์หลากหลายบริบทในอดีตนำไปประยุกต์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ถักทอข้อมูลความรู้ทั้งหมดที่มีเป็นโครงสร้างความรู้พื้นฐานใหญ่ในสมองอย่างเป็นระบบ และความคิดรวบยอดยังมีประโยชน์หลายประการ อาทิ ช่วยประหยัดการจำ (Cognitive Economy) ทำให้การถ่ายโอนข้อมูลมีประสิทธิภาพหรือสามารถวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาทั้งในแง่ของความคิดและในแง่ของการปฏิบัติ รวมไปถึงช่วยให้มนุษย์เลือกที่จะกระทำพฤติกรรมที่ชาญฉลาดอีกด้วย (Jahnke and R., 1998 อ้างอิงใน สุมิตรา ด่านพาณิชย์, 2550, หน้า 2)

ดังนั้นการพัฒนาความคิดรวบยอดทางภาษาผ่านการอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการหาความหมายของคำศัพท์และใช้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับโครงสร้างของคำ วลี และประโยคช่วยในการถอดความได้ดีขึ้น (สุมิตรา ด่านพาณิชย์, 2550, หน้า 98) และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัย พบว่า ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จำเป็นต้องนำสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเข้ามาช่วยในการถ่ายทอดความรู้ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล และเมื่อพิจารณาแล้วว่าสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษควบคู่กับการส่งเสริมความคิดรวบยอด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มากที่สุด คือ ชุดกิจกรรมการสอน เพราะเป็นสื่อที่มีการจัดไว้อย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตน ฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น อีกทั้งยังเร้าความสนใจไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วย (เนื่อทอง น่ายี, 2544, หน้า 22) ประกอบกับเลือกใช้วิธีการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ อาจทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่านได้ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยพบว่า วิธีการสอนแบบ Directed Reading – Thinking Activity (DR-TA) เป็นวิธีการสอนที่มุ่งฝึกการคาดเดาคำตอบหรือเนื้อเรื่องจากภาพหรือชื่อเรื่องควบคู่กับการฝึกกระบวนการคิด ซึ่งในยุคแรกพัฒนาขึ้นโดย สตอเฟอร์ (Stauffer, 1975) และต่อมาเทอร์นีย์, รีดเดนซ์ และดิชเชอร์ (Teirney, Readence and Disher, 1995) ได้ปรับปรุงขึ้นใหม่เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งฝึกกระบวนการคิด ตรวจสอบ การคาดเดาเรื่องที่อ่านโดยมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมและกลั่นกรองข้อมูลที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ช่วงหลัก คือ ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและคิด เริ่มจากนักเรียนอ่านชื่อเรื่อง หรือดูภาพแล้วคาดเดาเนื้อหาอ่านในใจ ตรวจสอบความเข้าใจ เริ่มต้นคาดเดาเนื้อหาในส่วนต่อไป และสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทบทวนความเข้าใจในการอ่าน ที่ถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น (ปิยาภรณ์ โคตรชมภู, 2555, หน้า 3) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมิตรา ด่านพาณิชย์ (2550, หน้า 98) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาอังกฤษจากการอ่าน ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาอังกฤษจากการอ่านที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนในการดำเนินการ 4 ขั้น คือ 1.1) ขั้นการตรวจสอบความรู้ 1.2) ขั้นการศึกษาข้อมูลและตัวอย่าง 1.3) ขั้นการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และ 1.4) ขั้นทดสอบความเข้าใจหลังการอ่าน 2) ผลการตรวจสอบการเกิดความคิดรวบยอดทางภาษาอังกฤษของรูปแบบที่สร้างขึ้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนและ หลังเรียนพัฒนาขึ้นและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ El-Koumy (2006, pp. 147-152) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพของวิธี DR-TA ในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการอ้างอิง และลงข้อสรุปของนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาวอียิปต์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน

72 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบก่อนเรียนเกี่ยวกับอ้างอิงและการสรุปความเข้าใจในการอ่าน ในระหว่างการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยวิธี DR-TA ในขณะที่นักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยวิธีปกติ ผลการวิจัย พบว่าความแตกต่างในการอ้างอิงและสรุปความเข้าใจในการอ่านระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธี DR-TA มีการพัฒนาทักษะการอ่าน ทักษะการคิด และการสรุปความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน (ASEAN CHARTER) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านควบคู่กับการคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้สูงขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพียงใด
2. ผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นอย่างไร
3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR-TA ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR-TA ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านตัวแปร ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านเนื้อหา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการสอนและประสิทธิภาพแบบ E₁/E₂ ตามเกณฑ์ 75/75

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในขั้นตอนนี้ได้แก่

1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษอย่างน้อย 20 ปีขึ้นไป

2) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านหลักสูตรและการสอน

3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านวัดและประเมินผล

1.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแก้งคร้อวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำนวน 54 คน

1.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาตามสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ซึ่งกำหนดผลการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1.3.1 อ่านข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ ตามความสนใจของสังคม

1.3.2 อ่านและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

1.3.3 อ่านและเขียน อธิบาย อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อและที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา

1.3.4 อ่านและเขียน วิเคราะห์ อภิปรายความเหมือน และความแตกต่างระหว่างชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการสอนชุดที่ 1 เรื่อง Songkran festival
2. ชุดกิจกรรมการสอนชุดที่ 2 เรื่อง ASEAN community
3. ชุดกิจกรรมการสอนชุดที่ 3 เรื่อง Frost in Thailand
4. ชุดกิจกรรมการสอนชุดที่ 4 เรื่อง Jasmine rice
5. ชุดกิจกรรมการสอนชุดที่ 5 เรื่อง Funny fables

2. ขั้นตอนที่ 2 การใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการสอนไปใช้เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR-TA ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR-TA หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

2.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแก่งศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำนวน 450 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนแก่งศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำนวน 45 คน ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม

การสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3. ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended Questionnaire)

3.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนแก้งคร้อวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ที่ผ่านการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 45 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR-TA หมายถึง สื่อผสมสำหรับครูเพื่อใช้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย คู่มือครู (คำชี้แจงสำหรับครูและแผนการจัดการเรียนรู้) และคู่มือนักเรียน (คำชี้แจงสำหรับนักเรียนและชุดกิจกรรมการสอน ซึ่งประกอบด้วยบัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม บัตรแบบฝึกหัดแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน บัตรเฉลยกิจกรรม บัตรเฉลยแบบฝึกหัด และบัตรเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน) โดยประยุกต์ขั้นตอนการสอนจากทฤษฎีของเทอร์นีย์, รีดเดนส์ และดิชเชอร์ (Teirney, Readence and Disher, 1995, p.115) ประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่าน และคิด (Directed Reading – Thinking Process) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การคาดเดา หมายถึง การให้นักเรียนอ่านชื่อเรื่องหรือรูปภาพแล้วคาดเดาคำตอบจากคำถามที่ครูกำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม โดยครูพยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้คาดเดาว่าเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร แล้วเขียนคำตอบลงในบัตรกิจกรรม

ขั้นที่ 2 การอ่านในใจ หมายถึง การให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องในแต่ละย่อหน้า

ขั้นที่ 3 การแปลความหมาย หมายถึง หลังจากอ่านเนื้อเรื่องเสร็จให้แต่ละกลุ่มเลือกคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมายและช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ในระหว่างที่นักเรียนช่วยกันแปลความหมายอยู่นั้นให้ครูคอยสังเกตการทำงานและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ หากนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ครูแนะนำให้นักเรียนใช้วิธีการตามลำดับต่อไปนี้

ก. ดูรูปภาพอีกครั้ง

ข. อ่านประโยคหรือข้อความซ้ำอีกครั้ง

ค. เปิดพจนานุกรม

ง. ถามครู

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ หมายถึง ครูอ่านคำถามอีกครั้งแล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำตอบที่ได้เขียนไว้ในบัตรกิจกรรมในขั้นตอนที่ 1) เพื่อเป็นการยืนยันคำตอบอีกครั้ง จากนั้นครูแจกบัตรเฉลยคำตอบให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นเริ่มต้นคาดเดาเนื้อหาในย่อหน้าต่อไป โดยใช้กระบวนการตามขั้นตอนที่ 1 – 4 เพื่อคาดเดาคำตอบ อ่านในใจ แปลความหมาย และตรวจสอบความเข้าใจในแต่ละย่อหน้าจนจบเนื้อเรื่องทั้งหมด

ขั้นที่ 5 การสรุปความคิดรวบยอด หมายถึง เมื่อนักเรียนอ่านเนื้อหาทั้งหมดจบแล้วให้เขียนสรุปสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอดของเรื่องโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ (Concept map)

ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น (Fundamental skill training) เป็นการตรวจสอบเรื่องซ้ำ ตรวจสอบคำ วลี ด้วยการทำแบบฝึกหัดทบทวน

ความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง การอ่านเรื่องราวแล้วสามารถบอกชื่อเรื่องหรือหัวเรื่อง ใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้ ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้วัดได้จากแบบทดสอบวัดความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษในตอนที่ 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และตอนที่ 2 การเขียนแผนผังมโนทัศน์ จำนวน 2 ข้อ โดยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้คำ กลุ่มคำหรือประโยคสั้นๆ ที่สามารถสื่อความหมายได้โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนในส่วนของการเขียนแผนผังมโนทัศน์ ของ ปิ่นประภา โล่ห์จินดา

ประกอบด้วย 1) การนำเสนอข้อมูล 2) การเปลี่ยนแปลงข้อมูล 3) การใช้ภาษาในการเขียนข้อมูล และ 4) การอธิบายข้อมูล

ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอน หมายถึง เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 โดย

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งได้จากค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้รับระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ซึ่งได้จากค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน ความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษที่นักเรียนได้จากการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 75

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended Questionnaire)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางในการสอนนักเรียนให้เกิดความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ได้พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ DR - TA เพื่อส่งเสริมความคิดรวบยอดในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน